

مجله دانشگاه علوم پزشکی بابل  
دوره بیستم، شماره عز خرداد ۱۳۹۷، صفحه ۱۹-۱۴

## مقایسه چای سبز و سیاه با فلوراید در ریزسختی و پیشگیری از دمینرالیزاسیون مینای دندان های شیری

مریم بزرگی (PhD)<sup>۱</sup>، مریم قاسمپور (DDS, MS)<sup>۲</sup>، غزاله احمدی (DDS)<sup>۳</sup>، ثریا خفری (DDS)<sup>۴</sup>

- ۱- کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشگاه علوم پزشکی بابل، بابل، ایران
- ۲- مرکز تحقیقات سلامت و بهداشت دهان، پژوهشکده سلامت، دانشگاه علوم پزشکی بابل، بابل، ایران
- ۳- مرکز تحقیقات مواد دندانی، پژوهشکده سلامت، دانشگاه علوم پزشکی بابل، بابل، ایران
- ۴- مرکز تحقیقات سرطان، پژوهشکده سلامت، دانشگاه علوم پزشکی بابل، بابل، ایران

دریافت: ۹۶/۹/۴ اصلاح: ۱۱/۲۱، پذیرش: ۹۶/۱۷

### خلاصه

**سابقه و هدف:** پوسیدگی دندان در کودکان پیش دستانی به دلیل عدم همکاری مشکلات جدی را بر والدین و کودکان تحمل میکند. از آنجاییکه برگ چای دارای فلوراید و پلی فنل می باشد، لذا این مطالعه به منظور مقایسه چای سبز و سیاه با فلوراید در پیشگیری از دمینرالیزاسیون مینای دندان های شیری انجام شد.

**مواد و روش ها:** این مطالعه تجربی آزمایشگاهی روی عدد دندان ثانیا شیری کشیده شده انسان انجام گردید. دندانها به ۴ گروه ده تائی تقسیم و سپس بمدت ۴ دقیقه در ۷ روز متوالی در محلولهای آب مقطار، چای سبز، چای سیاه و دهان شویه سدیم فلوراید ۰/۰۵ درصد قرار داده شدند. ریزسختی سطحی قبل و بعد از اسپوژر دندانها در چهار محلول فوق توسط دستگاه ویکرز تعیین شد. جهت ایجاد پوسیدگی اولیه هر نمونه بدت یک هفتنه در محلول دمینرالیزه کننده نگهداری و غلظت یونهای کلسیم، فسفر و فلوراید آزاد شده بترتیب توسط روش ازمایشگاهی اسپکتروفوتومتری و پتانسیومتری ارزیابی گردید.

**یافته ها:** ریزسختی اولیه گروه ها اختلاف معنی داری نداشتند. ریزسختی ثانویه نسبت به ریزسختی اولیه در دو گروه چای سبز (میانگین از  $۳۱۷ \pm ۶۵$ /۴۲ به  $۳۸۵ \pm ۸۵$ /۴۲) و فلوراید (میانگین از  $۳۱۹ \pm ۷۱$ /۷۶ به  $۳۱۹ \pm ۷۱$ /۱۵،  $۴۴۶ \pm ۱۱۷$ / $۱۵$  ( $p=0.003$ )) بصورت معنی داری افزایش یافت. میزان غلظت یونهای کلسیم و فسفر در چهار گروه مورد مطالعه نسبت به هم به دنبال قرار گرفتن در محلول دمینرالیزه کننده اختلاف معنی داری را نشان داد ( $p=0.001$ ). در حالی که این اختلاف در مورد غلظت فلوراید مشاهده نشد.

**نتیجه گیری:** نتایج این مطالعه نشان داد که مصرف چای سبز میتواند باعث افزایش ریزسختی و چای سبز و سیاه باعث افزایش مقاومت در برابر دمینرالیزاسیون مینای دندانهای شیری کودکان شود.

**واژه های کلیدی:** مینای دندان، ریزسختی، چای سبز، چای سیاه، دمینرالیزشن.

### مقدمه

درمان بسیاری از بیماریها روند رو به رشدی یافته است<sup>(۱)</sup>. چای محصولی است که در دسترس و ارزان بوده و استفاده خانگی فراوانی دارد ضمن آنکه خواص آن از ۴۰۰۰ سال پیش شناخته شده است<sup>(۲)</sup>. براساس روش فراوری در کارخانه، می توان انواع چای را به سه دسته تقسیم کرد در چای تخمیر نشده (چای سبز) فرایند اکسیداسیون پلی فنلهای انجام نمی شود. در چای نیمه تخمیر شده (چای اولانگ) فرایند اکسیداسیون پلی فنلهای به میزان محدودی انجام میشود و در چای کاملاً تخمیر شده (چای سیاه و قرمز) فرایند اکسیداسیون پلی فنلهای بطور کامل انجام می شود<sup>(۳)</sup>. چای سبز مدت زمان کمی تخمیر می شود و دارای مقداری زیادی از پلی فنول ها میباشد در حالی که چای سیاه مدت زمان بیشتری دچار تخمیر گشته و میزان کاتچین بیشتری در آن تجزیه می شود<sup>(۴)</sup>. برگ چای غنی

پوسیدگی دندانها یکی از عوامل ایجاد ناتوانی در جامعه محسوب میشود که با کاهش کیفیت زندگی و هزینه های مستقیم و غیرمستقیم، از قبیل درمانهای گران قیمت و ناتوانی در رسیدن به امور کار و تحصیل همراه است<sup>(۵)</sup>. پوسیدگی ابتدا با دکلسفیه کردن بخش غیرآلی دندان شروع و سپس با تخریب ماتریکس آنی ادامه می یابد و سبب بروز دمینرالیزه شدن پیشرونده در ساختار دندان می شود<sup>(۶)</sup>. مطالعات سیاری تفاوت بین استعداد مینای دندانهای شیری و دائمی را به اروٹن بررسی نموده اند و نتایج آنها نشان داد که بعلت مینرالیزه بودن کمترین اندانهای شیری نسبت به دائمی و دانسیته کمتر مواد معدنی در خارجی ترین لایه آن ها، بیشتر مستعد ایجاد اروٹن و دمینرالیزه شدن هستند<sup>(۷)</sup>. امروزه استفاده از چای و گیاهان دارویی بدليل عوارض جانبی کمتر نسبت به داروهای شیمیایی در

■ این مقاله حاصل پایان نامه مریم بزرگی بایی و طرح تحقیقاتی به شماره ۹۵۴۳۱۲ دانشگاه علوم پزشکی بابل می باشد.

\* مسئول مقاله: دکتر مریم قاسمپور

E-mail: ma\_ghasempour@yahoo.com

آدرس: بابل، دانشگاه علوم پزشکی، داشکده دندان پزشکی، گروه آموزشی دندانپزشکی کودکان. تلفن: ۰۳۳۹۱۴۰۸-۱۱

میکروسکوپ نوری با بزرگنمایی ۱۰ همان دستگاه قطر اثر را خوانده و در دستگاه کنترل وارد نموده تا ریزسختی محاسبه گردد. میانگین سه عدد بدست آمده عنوان (Vickers hardness number) VHN سختی اولیه هر نمونه بر حسب ثبت شد. نمونه ها سپس بطرور تصادفی به ۴ گروه ۱۰ تابی تقسیم شدند. ۲ گروه از آنها برای تست کردن محلولها انتخاب شد، گروه اول چای سبز بهاره و گروه دوم چای سیاه بهاره که از شرکت رفاه لاهیجان-ایران تهیه گردیدند. هر محلول چای توسط جوشاندن ۲ گرم برگ خشک شده و خرد شده در ۱۰۰ میلی لیتر آب غیربینیزه به مدت ۳۰ ثابیه آماده شد. ۲ گروه باقی مانده دیگر شامل محلول کنترل مثبت که حاوی سدیم فلوراید بوده (Behsa, iran) ( $\text{NaF} = 0.05\%$ ) و گروه کنترل منفی (آب غیربینیزه) بودند.

دندانها در هر گروه در ۲۰ میلی لیتر از محلول بمدت ۴ دقیقه غوطه ور شده و سپس در آب دیونیزه ۳۷ درجه شسته شدند و تا روز آینده در آب دیونیزه و انکیباتور(LTE SCIENTIFIC LTD,Britain) نگهداری شدند. این پروسه به مدت ۷ روز روزانه و با محلولهای تازه تکرار شد. ریزسختی هر یک از نمونه ها به همان روش مطرح شده بعد از ۷ روز توسط دستگاه ویکرز مجددا اندازه گیری و ثبت گردید. جهت ایجاد ضایعات پوسیدگی اولیه هر نمونه به مدت ۳۷ یک هفته در ۲۵ میلی لیتر از محلول دمینزالیزه کننده با  $\text{pH} = 4/4$  در دمای ۲۷ درجه سانتیگراد نگهداری شد. محلول دمینزالیزه کننده شامل ۲/۲ میلی مولار  $\text{CaCl}_2$  ۵۰ میلی مولار  $\text{KH}_2\text{PO}_4$  ۱ مولار استیک اسید و  $\text{KOH}$  بود (۱۵). غلظت یونهای کلسیم و فسفر آزاد شده در محلول دمینزالیزه کننده به روش اسیکتروفوتومتری در آزمایشگاه خاکشناسی ارزیابی شد. غلظت یون فلوراید نیز با استفاده از روش پتانسیومتری(ZAG CHEMIE CO., IRAN) در آزمایشگاه شیمی تجزیه دانشکده شیمی دانشگاه مازندران با بلسر اندازگیری paired T , ANOVA شد. نتایج به دست آمده توسط روش های آماری Post Hoc Kruskal-Wallis و Mann-Whitney Test, Test Tukey Tests محاسبه و  $p < 0.05$  معنی دار در نظر گرفته شد.

### یافته ها

ریزسختی اولیه در تمام گروه ها نزدیک به هم بوده و اختلاف معنی داری نداشتند. در حالی که پس از انجام مداخلات انجام شده، ریزسختی ثانویه نسبت به ریزسختی اولیه در دو گروه چای سبز( $p = 0.03$ ) و سدیم فلوراید( $p = 0.003$ ) به صورت معنی داری افزایش یافت؛ در حالی که در دو گروه دیگر، آب مقطر و چای سیاه ریزسختی اولیه و ثانویه دندان ها تفاوت معنی داری نداشت (جدول ۱). اختلاف معنی داری بین میزان ریز سختی ثانویه بین گروهها مشاهده شد ( $p = 0.11$ ). میزان ریزسختی ثانویه گروه سدیم فلوراید نسبت به دو گروه آب مقطر و چای سیاه به طور معنی داری بیشتر بود. پس از محاسبه Diff و مقایسه چهار گروه اختلاف معنی دار بین گروه ها مشاهده شد ( $p = 0.005$ ). اختلاف معنی داری بین دو گروه چای سبز و سدیم فلوراید نسبت به چای سیاه و آب مقطر مشاهده شد. میزان غلظت یون های کلسیم و فسفر و فلوراید افزاد شده در محلول دمینزالیزه کننده در جدول ۲ آورده شده است.

بر اساس آزمون ANOVA میزان غلظت یون کلسیم و فسفر در گروه های مورد مطالعه اختلاف معنی داری را نسبت به هم نشان داد. در حالیکه این

از فلوراید و اجزای دیگر مانند پلی فنل ها (کاتچن ها) میباشد که نقش مهمی در مقاومت دندان ها ایفا می کنند(۷). چای با میزان فلوراید بالا و ترکیبات ارگانیک از فعالیت باکتریال جلوگیری و باعث رمینزالیزاسیون میباشد (۸). Barbosa و همکاران و Denise رسیدند که مصرف نوشیدنیهای حاوی عصاره چای سبز میتوانند باعث کاهش اروژن دندانها شوند (۹).

مطالعات نشان دادند که چای سبز توانایی محافظت در برابر بیماری های مختلف دهان مانند پوسیدگی دندان، زیستیوتیت، پریودنتیت، هالیتوز و بد خمی دهان، التهاب ناشی از سیگار کشیدن، اروژن و سایش عاج را دارد (۱۱). آذجاتیکه درمان دندانهای کودکان خردسال مشکل و پرهزینه است و بسیاری از مواد شیمیائی که جهت پیشگیری از پوسیدگی استفاده می شود در کودکان خردسال عدم تجویز دارد یا باید با احتیاط مصرف نمود، استفاده از موادی که عوارض کمتری داشته، ارزان و در دسترس باشند، می تواند مفید باشد. تاکنون پژوهشی در راستای تاثیر عصاره چای بر ریزسختی و پیشگیری از دمینزالیزاسیون دندانهای شیری انجام نشده است، لذا این مطالعه به منظور مقایسه چای سبز و سیاه با فلوراید در پیشگیری از دمینزالیزاسیون مبنای دندان های شیری انجام شد.

### مواد و روش ها

این مطالعه تجربی آزمایشگاهی پس از تصویب در کمیته اخلاق دانشگاه علوم پزشکی بابل با کد MUBABOL.REC. ۱۳۹۵.۲۲۶ بر روی تعداد ۴۰ عدد (مطابق با سایر مطالعات) دندان اینسایزر قدامی شیری انسان که به روش نمونه گیری آسان از بین دندانهای سالم فاقد پوسیدگی و ترک و به دلیل کمبود فضای لقی خارج شده اند، در حالیکه بیشتر از سه ماه از تاریخ کشیدن آنها نگذشته بود (۱۲) انجام شد. دندان ها بالافصله بعد از کشیده شدن در محلول نرمال سالین (DarouPakhsh Co. Tehran, Iran) در دمای اتفاق قرار داده شدند که روزانه تعویض میشد و سپس به منظور ضد عفونی شدن یک هفته در محلول کلرامین تی ۱٪ (Sigma,Sweden) نگهداری شدند. دندانها تمیز شده و تاج آنها از قسمت Cementoenamel Junction تا قرار داده (D&Z, Germany) جدا شد.

قبل از انجام سختی سنجی، دندانهای مورد نظر با پلی استر مانت شدند، به گونه ای که سطح لینگوال تاج دندان داخل مولد آماده شده محتوی پلی استر فرو برده شد تا حدی که فقط سطح لبیال تاج، خارج از پلی استر قرار گیرد. از آنجا که میانی دست نخورده سطحی، میزان فلوراید بالاتری دارد و نسبت به لایه های زیرین خود به اسیدها مقاوم تر است (۱۳) سعی شد که حداقل پالیش توسط silicone carbide paper شماره های ۱۵۰۰، ۱۰۰۰، ۸۰۰ انجام شود تا سطحی تقریباً صاف و عاری از خش در زیر میکروسکوپ نوری مشاهده شود. سپس پنجره ای به اندازه  $2 \times 2$  میلیمتر بر روی مینا در سمت باکال دندان تعییه شد بنحوی که بقیه سطوح با لاک محافظ پوشانده شدند.

برای محاسبه ریزسختی نمونه ها در این تحقیق از دستگاه سختی سنج ویکرز (MH1,Coopa,Iran) استفاده شد. ریزسختی سطحی اولیه نمونه ها در سه نقطه محاسبه گردید به نحوی که نیروی وارد شده توسعه نوک ایندستور ۵۰ گرم و زمان ورود نیرو ۱۰ ثانیه بود (۱۴). پس از اعمال نیرو با چرخش سر

غلظت فسفر آزاد شده در محلول دمیرالیزه کننده در گروه آب مقطر نسبت به گروه سدیم فلوراید به صورت معنی داری بیشتر بود ( $P=0.001$ ) در حالی که این اختلاف بین بقیه گروه ها مشاهده نشد. غلظت یون فلوراید در گروه های مورد مطالعه اختلاف معنی داری را نشان نداد.

اختلاف در غلظت فلوراید مشاهده نشد (جدول ۲). در آنالیز Tukey بین گروه ها، غلظت کلسیم پس از یک هفته قرارگیری در محلول دمیرالیزه کننده در گروه آب مقطر نسبت به بقیه گروه ها به طور معنی داری بیشتر بود است ( $P<0.001$ ) در حالی که اختلاف معنی داری در میزان کلسیم بین بقیه گروه ها مشاهده نشد.

جدول ۱. تعداد، میانگین، انحراف معیار و  $\text{Diff}$  ریزسختی اولیه و ثانویه دندان ها

متغیر	Mean $\pm$ SD	ریزسختی اولیه( $\text{kg}/\text{mm}^2$ )	ریزسختی ثانویه( $\text{kg}/\text{mm}^2$ )	P-value <sup>c</sup>	Diff
آب مقطر	۳۱۵/۱۰ $\pm$ ۷۰/۴۰	۳۲۰/۹۰ $\pm$ ۸۲/۷۰ <sup>a</sup>	۳۲۰/۹۰ $\pm$ ۸۲/۷۰ <sup>a</sup>	۰/۰۵	<sup>a</sup> ۸/۳۴ $\pm$ ۵/۸۰ (۱۱)
چای سیاه	۳۱۸/۴۰ $\pm$ ۴۹/۶۱	۳۳۳/۰۰ $\pm$ ۵۱/۸۳ <sup>a</sup>	۳۳۳/۰۰ $\pm$ ۵۱/۸۳ <sup>a</sup>	۰/۰۵۷	<sup>a</sup> ۶/۶۷ $\pm$ ۱۴/۶۰ (۷)
چای سبز	۳۱۷/۲۰ $\pm$ ۶۵/۴۷	۳۸۶/۹۰ $\pm$ ۸۵/۴۲ <sup>ab</sup>	۳۸۶/۹۰ $\pm$ ۸۵/۴۲ <sup>ab</sup>	۰/۰۰۳	<sup>b</sup> ۱۷/۵۶ $\pm$ ۶۹/۷۰ (۷۱/۵۰)
سدیم فلوراید	۳۱۹/۸۰ $\pm$ ۷۱/۷۶	۴۴۶/۱۰ $\pm$ ۱۱۷/۱۵ <sup>b</sup>	۴۴۶/۱۰ $\pm$ ۱۱۷/۱۵ <sup>b</sup>	۰/۰۰۳	<sup>b</sup> ۳۱/۴۳ $\pm$ ۱۲۶/۳۰ (۱۱۸/۵۰)
P-value <sup>d</sup>	۰/۹۹۹	۰/۰۱	۰/۰۱	--	۰/۰۰۵

\* حروف مشابه در هر ستون نشانگر عدم تفاوت معنی دار بین گروه ها می باشد. <sup>a</sup>: نتایج آزمون آماری t زوجی؛ <sup>b</sup>: نتایج آزمون آماری کروسکال والیس؛ <sup>c</sup>: نتایج آزمون آماری ANOVA.

جدول ۲. میزان غلظت یون های کلسیم، فسفر و فلوراید آزاد شده گروه های مختلف پس از قرارگیری در محلول دمیرالیزه کننده

متغیر	فلوراید( $\text{ppm}$ ) Mean $\pm$ SD	فسفر( $\text{ppm}$ ) Mean $\pm$ SD	کلسیم( $\text{ppm}$ ) Mean $\pm$ SD	
آب مقطر	۰/۰۴ $\pm$ ۰/۰۰۴	۹۷۷/۴۰ $\pm$ ۲۲۳/۰۱ <sup>a</sup>	۲۷۱/۳۰ $\pm$ ۲۲/۷۷ <sup>a</sup>	
چای سیاه	۰/۰۶۴ $\pm$ ۰/۰۴۶	۹۵۸۶/۰۰ $\pm$ ۱۹۵/۵۵ <sup>ab</sup>	۱۹۳/۶۰ $\pm$ ۱۶/۷۳ <sup>b</sup>	
چای سبز	۰/۰۶۵ $\pm$ ۰/۰۲۹	۹۶۰/۶۰ $\pm$ ۱۹۹/۲۷ <sup>ab</sup>	۱۹۱/۹۰ $\pm$ ۴۸/۸۱ <sup>b</sup>	
سدیم فلوراید	۰/۰۶۱ $\pm$ ۰/۰۲۹	۹۴۱۶/۵۰ $\pm$ ۱۴۷/۶۴ <sup>b</sup>	۱۹۷/۱۰ $\pm$ ۴۱/۵۷ <sup>b</sup>	
P-value	۰/۶۳۴	۰/۰۰۳	<۰/۰۰۱	

\* حروف مشابه در هر ستون نشانگر عدم تفاوت معنی دار بین گروه ها می باشد.

تأثیر مثبتی در سلامت دهان از طریق کاهش بروز پوسیدگی و بیماری پریودontal داشته باشد<sup>(۴)</sup>. در مطالعه ما برخلاف مطالعه Rezaei و همکاران که بر روی ۵۰ دندان پره مولر دایمی انجام شد؛ میزان سختی ثانویه چای سبز و دهانشویه سدیم فلوراید، اختلاف معناداری نسبت به یکدیگر نداشتند در حالی که در مطالعه Rezaei و همکاران تاثیر چای سبز در میزان پوسیدگی به طور معنی داری کمتر از دهانشویه های فلوراید و کلرهاگزیدین بوده و با نرمال سالین تفاوت معناداری نداشته است<sup>(۱۸)</sup>. این تفاوت را می توان به این دلیل می باشد که در مطالعه ما از برگ های چای سبز استفاده شده بود درحالیکه در مطالعه آنها از عصاره پلی فنول چای سبز استفاده شد که این امر نشان دهنده وجود مواد دیگر در ساختار چای سبز به جز پلی فنول است که نیازمند بررسی بیشتر در مطالعات آینده می باشد. دوم اینکه در مطالعه ذکر شده دندان ها یک روز در میان در محلول عصاره پلی فنول قرار داده شده بودند در حالی که در مطالعه ما دندان ها روزانه در جوشانده چای نگهداری شدند. سوم اینکه در این مطالعه برخلاف مطالعه Rezaei و همکاران بر روی دندانهای شیری انجام شده است. مطالعه ما نشان داد که میزان غلظت یون کلسیم در گروه های چای سبز و سیاه و دهانشویه سدیم فلوراید، نسبت به گروه آب مقطر معنی دار بود در حالی که اختلاف غلظت در یون فسفر فقط بین گروه سدیم فلوراید و آب مقطر مشاهده شد و اختلاف معنی داری بین

## بحث و نتیجه گیری

در مطالعه حاضر ریزسختی ثانویه نسبت به ریزسختی اولیه در دو گروه چای سبز و سدیم فلوراید بصورت معنی داری افزایش یافته است؛ درحالیکه دو گروه دیگر، آب مقطر و چای سیاه ریزسختی اولیه و ثانویه دندانها تفاوت معنی داری نداشته است. این نتایج می تواند بعلت حضور فلوراید در گروه سدیم فلوراید و همچنین وجود ترکیباتی مثل فلوراید و پلی فنولها از جمله کاتچینهای بیشتر در چای سبز<sup>(۱۲)</sup> نسبت به چای سیاه قابل توجه باشد. در مطالعه ای که توسط Jose و همکاران انجام شد به این نتایج دست یافتند که عصاره چای سبز و سفید باعث افزایش میزان میکروهاردننس عاج میگردد<sup>(۱۶)</sup>. در مطالعه ای که Barbosa و همکارانش بر روی چهل دندان قدامی دائمی انسان انجام دادند به این نتیجه رسیدند که مصرف نوشیدنی های حاوی عصاره چای سبز میتواند باعث کاهش اروزن دندانها شوند<sup>(۹)</sup>. Khamverdi و همکارانش در مطالعه خود که بر روی ۱۰۰ دندان پره مولر انجام شد به این نتایج دست یافتند که وارنیش چای سبز موجب کاهش معنی دار پوسیدگی دندان اطراف براكتهای ارتودونسی میگردد<sup>(۱۷)</sup>. Denise و همکاران در مطالعه خود نشان دادند که عصاره چای سبز باعث کاهش سایش و خشنوت حاصل از اروزن دندانهای دائمی می شود<sup>(۱۰)</sup>. Tahani و همکاران در مطالعه خود نشان دادند چای سبز می تواند

روشن شدن علت این اختلاف انجام پذیرد. میزان فلوراید آزاد شده بدنیال قرار گرفتن در محلول دمینرالیزه کننده در گروه های مختلف نسبت به آب مقطر اختلاف آماری با ارزشی نداشته است. علت آن را می توان حضور فلوراید در ترکیب مواد مورد استفاده در گروه های مورد داشت که موجب می شود پس از قرارگیری دندان در محیط اسیدی، فلوراید جذب شده آزاد گردد در غیر اینصورت مینای دندان بیشتر تخریب می شود. مصرف چای سبز می تواند باعث افزایش ریزسختی مینای دندانهای شیری کودکان و چای سبز و سیاه میتواند باعث کاهش دمینرالیزیون آنها شود. لذا می توان از چای سبز و سیاه به عنوان یک نوشیدنی و محلول شستشو دهنده مناسب در کودکان برای جلوگیری از پوسیدگی دندانها استفاده کرد با این وجود مطالعات بیشتری جهت تایید این یافته، توصیه میگردد.

### تقدیر و تشکر

بدینویسیله از معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم پزشکی بابل جهت حمایت مالی از این تحقیق، تشکر و قدردانی می گردد.

چهار گروه مورد مطالعه در غلظت یون فلوراید مشاهده نشد. در مطالعه ای که *YU* و همکاران انجام دادند به این نتیجه دست یافتند که علاوه بر فلوراید، اجزای ارگانیک چای دارای ویژگی افزایش مقاومت به اسید در مینای دندان هستند و فلوراید موجود در چای از آزاد شدن کلسیم در محلولهای اسیدی جلوگیری میکند<sup>(۱۹)</sup>. *Rukhosh* و همکارانش در مطالعه خود نشان دادند که چای سبز بهترین اثر را روی رمینرالیزیون دندانها داشته و به ترتیب چای سیاه ، چای مenta اسپیکاتا و چای باسیلیکوم اکیوم در رمینرالیزیون پوسیدگی های اولیه مینا در رده های بعدی قرار گرفتند. تجزیه و تحلیل شیمیایی هم نشان داد که در دو نوع چای مenta اسپیکاتا و باسیلیکوم اکیوم بطور معنی داری میزان بونهای آزاد شده کلسیم و فسفر بیشتر از چای سبز و چای سیاه بوده است و چای سبز بطور معنی داری کمترین میزان فلوراید و فسفر در مقایسه با دو گروه مenta اسپیکاتا و باسیلیکوم اکیوم داشته است<sup>(۸)</sup>. در مطالعه ما میزان فسفر آزاد شده بدنیال قرار گرفتن در محلول دمینرالیزه کننده در گروه چای سبز و سیاه و سدیم فلوراید و از گروه آب مقطر بود ولی از نظر آماری فقط اختلاف بین گروه سدیم فلوراید و آب مقطر معنی دار شد. توصیه می شود مطالعات بیشتری در این زمینه جهت

## Comparison between the Effects of Green and Black Tea, and Fluoride on Microhardness and Prevention of Demineralization of Deciduous Teeth Enamel

**M. Bozorgi (DDS)<sup>1</sup>, M. Ghasempour(DDS, MS)<sup>\*2</sup>, G. Ahmadi (DDS,MS)<sup>3</sup>, S. Khafri (PhD)<sup>4</sup>**

1.Student Research Committee, Babol University of Medical Sciences, Nursing &Medwifery Faculty, Babol, I.R.Iran

2.Oral Health Research Center, Institute of Health, Babol University of Medical Sciences, Babol, I.R.Iran

3.Dental Materials Research Center, Institute of Health, Babol University of Medical Sciences, Babol, I.R.Iran

4.Cancer Research Center, Health Research Institute, Babol University of Medical Sciences, Babol I.R.Iran

**J Babol Univ Med Sci; 20(6); June 2018; PP: 14-19**

**Received: Nov 25<sup>th</sup> 2017, Revised: Feb 10<sup>th</sup> 2018, Accepted: May 7<sup>th</sup> 2018.**

### **ABSTRACT**

**BACKGROUND AND OBJECTIVE:** Dental caries in preschool children impose serious problems on parents and children due to lack of cooperation. Since tea leaves contain fluoride and polyphenol, this study was conducted to compare the effects of green and black tea, and fluoride in preventing demineralization of deciduous teeth enamel.

**METHODS:** This experimental study was performed on 40 extracted human deciduous incisors. The teeth were divided into 4 groups of 10 and were then placed in distilled water, green tea, black tea and oral sodium fluoride (0.05%) for four minutes in seven consecutive days. Surface microhardness before and after tooth extraction was determined in these four solutions by Micro Vickers Hardness Testing Machine. To cause primary caries, each sample was kept for one week in demineralization solution and the concentrations of the released calcium, phosphorus and fluoride ions were analyzed by spectrophotometric and potentiometric laboratory methods.

**FINDINGS:** Primary microhardness showed no significant difference between the groups. Secondary microhardness compared to primary microhardness in the two groups of green tea (mean of  $317 \pm 65.47$  to  $386 \pm 85.42$ ,  $p = 0.003$ ) and fluoride (mean of  $319 \pm 71.76$  to  $446 \pm 117.15$ ,  $p = 0.003$ ) increased significantly. The concentration of calcium and phosphorus ions in the four study groups showed a significant difference after being placed in the demineralization solution ( $p = 0.001$ ) ( $p = 0.003$ ). However, this difference was not observed in fluoride concentrations.

**CONCLUSION:** The results of this study showed that drinking green tea can increase the microhardness and green and black tea increase the resistance to demineralization of the deciduous teeth enamel.

**KEY WORDS:** *Enamel, Microhardness, Green Tea, Black Tea, Demineralization.*

### **Please cite this article as follows:**

Bozorgi M, Ghasempour M, Ahmadi G, Khafri S. Comparison between the Effects of Green and Black Tea, and Fluoride on Microhardness and Prevention of Demineralization of Deciduous Teeth Enamel. J Babol Univ Med Sci. 2018;20(6):14-19.

**\*Corresponding Author: M. Ghasempour (DDS, MS)**

**Address:** Department of Department of Pediatric Dentistry, Faculty of Dentistry, Babol University of Medical Sciences, Babol, I.R Iran

**Tel:** +98 11 32291408

**E-mail:** ma\_ghasempour@yahoo.com

## References

- 1.Bastos S, Carvalho S, Xavier A, Caldana ML, Bastos JR, Lauris JR. Dental caries related to quality of life in two brazilian adolescent groups: a cross sectional randomized study. *Int Dent J.* 2012;3(62):137-43.
- 2.Dean JA, Avery DR, Mc Donald RE. Dentistry for the Child and Adolescent. 9<sup>th</sup> ed. London: Mosby Co; 2011:pp177.
- 3.Wrang LJ,Tang R, Bonstein T, Bush P, Nancollas GH. Enamel demineralization in primary and permanent teeth. *J Dent Res.* 2006;85(4):359-263.
- 4.Tahani B, Mostajeran A, Faghihian R, Tavakol F, Ehteshami A, Ziyae S. Effect of green tea on controlling and reducing periodontal diseases and dental caries a systematic review. *J Mashhad Dent School.*1394:38(2):184-69. [In Persian].
- 5.He L , Deng D, Zhou X, Cheng L, Ten Cate JM, Li J. Novel tea polyphenol-modified calcium phosphate nanoparticle and its remineralization potential. *J Biomed Mater Res B Appl Biomate.* 2015;103(8):1525-31.
- 6.Friedman M. Overview of antibacterial, antitoxin, antiviral, and antifungal activities of tea flavonoids and teas. *Mol Nutr Food Res.* 2007; 51:116-134.
- 7.Wu C, Wei G, Wilson M. Tea as a functional food for oral health Food constituents and oral health. *J Food Drug Analy.*2009;20(1): 396-417.
- 8.Rukhosh H, Garib T. Effect of different tae in remineralization of artificially- induced initial enamel caries of human teeth (study in vitro).*Tikrit J Dent Sci.* 2011;1(1):19-24.
- 9.Barbosa CS, Kato MT, Buzalaf M. Effect of supplementation of soft drinks with green tea extract on their erosive potential against dentine. *Aus Den J.* 2011;56:317-21.
- 10.Dense M,Mendes J,Florence V, Lima S. Effect of green tea as a protective measure against dental erosion in coronary dentine. *Braz Oral Res.* 2016;30(13):1-6.
- 11.Khurshid Z, Zafar MS, Zohaib S, Najeeb S, Naseem M. Green tea (*camellia sinensis*): chemistry and oral health. *Open Dent J.* 2016;10:166-73.
- 12.Das A, Kottor J, Mathew J, Kumar S, George S. Dentine microhardness changes following conventional and alternate irrigation regimens: An in vitro study. *J Conserv Dent.* 2014;17(6):546-9.
- 13.Eskandarian T, Joshan MJ. Evaluation of the dmft Index and Its relationship to some factors consisting the consumption of Iron supplementary drug in 2-5 years old kingergarden children in shiraz. *Shiraz Uni Dent J.* 2006;6(3):1-9. [In Persian].
- 14.Barbosa P, Lopes A, Lima L, Lima M, Goncalves A. Surface hardness of glass ionomer cement used in atraumatic restorative treatment.pediatric and integrated clinic. 2016;16(1):449-55.
- 15.Ngoc V, Thuy P, Anh Q, Son Tong M, Phuong N. The effect of casein phosphopeptide-amorphous calcium fluoride phosphate on the remineralization of artificial caries lesions: an in vitro study. *.Dentistry Indonesia J.* 2017;24(2):261-6.
16. Jos P, Sanjeev K, Seker M. Effect of green and white tea pretreatment on remineralization of demineralized dentin by cpp-acfp-an invitro microhardness analysis. *J Clin Diagn Res.* 2016;10(4):ZC85-9.
- 17.Khamverdi Z, Miresmaeli A,Daneshyar F, Toliat T, Alikhani M, Amiri M. Investigating the effect of green tea varnish on the depth of tooth decay around orthodontic brackets. *Mashhad Dent J.* 2017: 41(1):21-30. [In Persian]
- 18.Rezaei L, Rafiean N, Jazayeri M. Laboratory comparison of anti-cartilage effect of green tea polyphenol extract with fluoride mouthwash, 0.05%, chlorhexidine 0.2% and fluoride-chlorhexidine. *J Mash Dent Sch.* 2013;36(4):301-8. [In Persian]
19. Yu H, Oho U. Effect of several tea components on acid resistance of human tooth enamel. *J Dent .*1995;23(2):101-5.